

Näin Unta

Kirj. Ignatius

*Mä istuin ajan varrella
ja siinä uneksin,
kuinka työläissäankari
kahleensa katkaisi.
Ol' aikakausi lukunsa
jo loppuun ehtinyt,
ja orja oli rüistohon
jo kyllin väsynyt.*

*Ol' elon aika sortajan
näin täysin kypsynyt,
ja palkkaorja luokkana
taistohon ryhtynyt.
Hän teollisuuden kartalta
nyt aikoi pyyhkäistä,
nuo toimet rahavaltiaan.
ja rüiston ehkäistä.*

*Se oli suurta katsella,
kun liike seisahdi.
Ja lippu veripunainen
ylhäällä hulmusi —
Kun laivat valtamerien
vauhtinsa hiljensi,
ja yli laajan mantereen
junatkin seisahdi.*

*vaan joukkona se johdettiin —
Ei johtajia kaivattu,
kun taisto taisteltiin,
joukkoina voitettiin.
Ei verivirrat vuotaneet,
työn voima vallitsi —
ja vihollisen mahdolliaan
se tyyten hallitsi.*

*Ol' kaikki kansat veljiä
— maailma isänmaa!
Työn tuottamista hyödyistä
sen tekijät vain saa.
Näin juhla tuli meillekin
— suurjuhla yli maan!
Työn valta, rauha kansojen,
mi kestää ainiaan!*

Italian Taloudellinen Rappeutuminen

(Manchester Guardianista)

ON perin vaikea saada täsmällisiä tietoja diktatuurin alaisten maiden finanssiaalisesta asemasta. Tilejä ei tarkasteta, parlamenttaariset tavat ovat kaikki hyljättyjä ja sensuroituun lehdistöön ei voi luottaa. Mitä kuitenkin voidaan varmuudella sanoa, on se, että diktaattorius on finanssiaalisesti aina kehnoa. Kaikkialla saamme samat todisteet.

Espanjassa on Primo de Riviera onnistunut hallituskustannuksia lisäämään 3,000,000,000 pesetasta v. 1923 ylös 4,414,000,000 pesetaan v.

1928. Toisessa asiassa onnistunut vielä paremmin; valtaan astuessaan oli Espanjan yleisvelka 9,339 milj. pesetaa ja v. 1928 se oli jo 19,286 milj. pesetaa; lyhyesti sanoen onnistunut enemmän kuin kertaamaan velan — tekemään velkaa viidessä vuodessa enemmän kuin edeltäjänsä tekivät vuosisadoissa. (Mahdottomana tehtävänsä erotettiin Primo de Riviera virastaan tammik. 28 p. 1930, ollen virassa yli 6 v. — Toim.)

Italian fascismi on ankarin ja tyrannimaisiin

diktaattorius maailmassa. Kaikenlaisen kansalaisvapauden poistaminen on aiheuttanut syvällisen taloudellisen lamaannuksen; vähennystä kaikessa sisääntulossa, palkkojen yleinen alennus ja suuret tuotannolliset vaikeudet joka alalla.

Suuria tappioita

Virallinen lehdistö uskottaa, että fascismi otti ohjat suurten finanssiaalisten tappioiden tapahtuessa ja on niistä vapautunut. Tätä valhetta tukemaan käytetään hävytöntä vertailun sotkemista. Sotakustannuksia ei pidetä erillään varsinaisista menoista. Todellisesti fascismi tuli valtaan silloin, kun Italia oli finanssiaalisesti menossa parempaan, taloudellinen tilanne yleisesti oli perin toivorikas. Fascismi ei ole kyennyt muuta kuin pahentamaan rahallista asemaa ja militaristisissa sekä imperialistisissa pyrkimyksissään on fascismi saattanut talouselämän suureen vaaraan.

V. 1929 osoittaa yhtä suurta tappiota kuin 1928. Viidessä vuodessa, 1923—1928, on tappio kasvanut Englannin punnissa laskien 140,000,000:sta 250,000,000:een. Italia on siirtynyt tänä aikana velkojan asemasta velotun asemaan. Kauppalaivasto on menossa vakavan kriisin lävitse. Tulot siitä merkitsevät varsin vähän. Menneisytydessä oli Italiassa parikin hyvää tulolähdettä, jotka nyt ovat kuivuneet mitättömiin. Toinen näistä oli italialaisten siirtolaisten jatkuva rahanlähetys ja toinen ulkomaisten matkailijoiden vuotuinen rahantuonti Italiaan. Jälkimmäisessä suhteessa ovat tulot vähenneet 40 pros., edellisessä vielä enemmän. Missä ennen Italiassa vieraili 100 kapitalistia, tuottaen, sanokaamme miljoonan dollaria kessässä, siellä nyt vieraillee noin 60, jotka eivät tuota läheskään kuuttasataatuhatta dollaria, joka olisi suhteellinen vähennys vierailijain vähennykseen nähden. Ulkomaalaiset eivät enään löydä iloa fascistimaasta.

Ulkomailla lasketaan olevan italialaisia nykyään yli 9,000,000. Vuonna 1923, siis vuosi jälkeen fascismin valtaan nousun, poistui Italiasta 391,000 henkilöä ja ulkomailta palasi kotimaahan 151,000, tehden 240,000 vähennyksen. V. 1928 poistui maasta 171,000 ja palasi 147,000, vähennys ollen 24,000. Siirtolaisuus on siis jotakuinkin loppunut. Ja rahan tulo siirtolaisilta maahan on myös loppumassa. V.

1925 lähettivät siirtolaiset maahan 787,000,000 liiraa postisäästöpankkeihin ja samana vuonna vetivät säästöjään pois ulkomaille lähetettäväksi 548,00,000 liiraa; v. 1928 siirtolaiset lähettivät kotimaisiin pankkeihin 217,000,000 liiraa ja vetivät ulkomaille lähetettäväksi 616,000,000.

Huolimatta kahden siirtolaisten keskuudessa jakamatonta luottoa nauttivan pankin Banco di Napolin ja Vaneo d'Italian vakuutuksista, että liiran arvo on vakiinnutettu, kiirehtivät Yhdysvalloissa olevat italialaiset, mikäli mahdollista, vetämään rahojaan pois kotimaan pankeista. Postisäästöpankista, joka on fascistihallituksen kontrollissa, on ulkomaalla olevan melkein mahdoton saada säästöjään. Yleisesti tiedetään että vain pieni prosentti ulkomailla olevista italialaisista on fascistihallituksen kannalla, suuren suuri enemmistö kiroaa Mussolinia Italian kansan kuristajana ja näлкиinnyttäjänä, ollen siinä uskossa, että liiran arvo tulee jonain päivänä laskemaan mitättömän pieneen.

Kotimaiset rikkaat italialaiset sijoittavat sallaa pääomiaan ulkomaille samasta syystä ja useita heistä on tästä teostaan joutunut maksamaaan suuria sakkojakin. Tämä kuitenkin vain pahentaa tilannetta, sillä yksinkertainen kansa käsittää, että vakavaraisella perustalla olevan hallituksen ei tarvitse pakkokeinoin yrittää pitää pääomia maassa, että sellainen menettely on ominaista vain horjuvalla perustalla olevalle, jolta luotto alkaa tyyten loppua. Lainojen saanti fascistihallitukselle alkaakin olla mahdotonta ja uudet lainat, vaikka niitä saataisikin, eivät pelastaisi tilannetta, pikemmin päinvastoin sallisivat sen vain kehittyvän yhä enemmän rappiolle.

Tuhlaus ja hyödytön kulutus.

Pysyäkseen vallassa on fascisti-diktaattoriuden listättävä yleisiä menoja, pystytettävä ja kannatettava hyödyttömiä laitoksia ja viihdytettävä suuria tyytymättömiä massajoukkoja. Valtiorahasto on selvittämätön arvoitus. Ylijäämää ilmoitetaan siinä, missä tappio on mitä vakavin, vaikkakin tyhmillä naamioilla peitettyä. Ei ole oikeastaan olemassakaan mitään valtorahastoa, koska hallituksella on oikeus tehdä mitä haluaa antamalla määräyksiä. Ulkopuolella varsinaisten valtiomenojen

on suuremmissa menoja, joista ei valtion rahasto-asioissa pidetä tiliä.

Virallisessa fascistien asiakirjassakin, osoitettu Mussolinin "seitsemän Mussolinin" kabinettiin, todistetaan suoranaisiin sotilaallisiin menoihin käytetyn enemmän kuin kaksi kertaa se summa vv. 1927—8 kuin kuin vv. 1922-3. Lukuunottamatta armeijaa, sotalaivastoa ja lentokoneosastoa sotaväessä, on Italiassa kuusi erikoista militaristista järjestöä fascistien vallan tukemiseksi, joista johtavin on täsmälleen samanlainen, raaimmasta ja sivistymättömmimmästä kansanaineksesta kokoonpantu kuin oli Pohjois-Euroopassa olevan Suomi nimisen maan Valkokaarti v. 1918. Poliisikustannukset Italiassa ovat kolme kertaa niin suuret kuin Ranskassa, vaikka itse Italian väkiluku ilman alusmaitaan on alle 40 milj. ja Ranskan vähää vaille 42 milj.

Italian yleisvelan korko vv. 1922-3 oli 4,134,000,000 liiraa ja vv. 1927-8 se oli jo 4,674,000,000; valtion laitosten ja niiden palvelijoiden kustannus oli vastaavina vuosina 3,558,000,000 ja 4,376,000,000 liiraa; eläkkeisiin (Mussolini on erottanut kaikki kyvykkäät virkailijat, tehdäkseen tilaa uskollisille fascisteille) vastaavasti 359,000,000 ja 753,000,000 liiraa hallitusviroissa olleille ja 3,257,000,000 ja 4,745,000,000 siviilipalveluksessa olleille j.n.c. Alusmaakustannukset ovat nousseet siksi suuriksi, että ne tekevät \$250 jokaista Italian asukasta kohden, siihen luettuna miehet, naiset ja lapsetkin.

Hirveätä tuhlausta

Paikallishallituksissa tämä tuhlaus saavuttaa aivan hirvittävän suhteen. Kaikki "podestat", fascisti-kaartilaiset, tuhlaavat mitä haluavat. Ilälyyttävä melu syntyi äskettäin siitä, kun Milanin kaupunki sai Amerikasta \$30,000,000 lainan ja se kulutettiin lyhyessä ajassa pelkkään tuhlaukseen. Lasketaan, että fascistihallituksen aikana on paikallishallitusten menot kohonneet vähemmästä kuin 4,000,000,000:sta liirasta yli 8,000,000,000:n liiraan. Jokaisen suuremman kaupungin budjetti osoittaa huomattavan suuria tappioita vuosittain ja pikkukaupungeissa ovat tappiot suhteellisesti vieläkin hirvittävämmät.

Paljon puhutaan verojen alentamisesta, mutta tähänmennessä ovat ne säännöllisesti nous-

seet jälkeen v. 1922. Hallitus tekee, mitä se haluaa ja se haluaa rahaa. Se pettää väestöä säästöpolitiikallakin. Jokainen pienempikin kauppias on pakoitettu asettamaan määrätyn rahasumman takaukseen. Miksi? Summa vaaditaan siltä varalta, että veronkantajat mahdollisesti erehtyisivät. Tämä on maailmassa jotain uutta. Asuintalojen vuokraajien on maksettava vuokransa postivirastoon ja hallitus käyttää tämän rahan miten haluaa. Äskettäin antoi hallitus Vatikaanille biljoonan liiraa 5 pros. tuottavista valtiovelka-osakkeista. Tämä summa otettiin sellaisesta rahastosta, jota nimitetään Cassa Depositi e Prestiti, ollen sijoittajien rahasto, johon sijoitetut ra-

Mussolinin ihanne

hat maksetaan takaisin sijoittajille kymmenen vuoden kuluttua. Tämänlaisia siirtoja tehdään yksi toistaan julkeampia jokainen päivä.

Fascismin täytyy tuhlaata perin hävyttömästi; ei ainoastaan sen suureen militariseen koneistoon, yhä paisuvaan poliisi-armeijaan, kuuteen raakalaisista muodostettuun fascistimilliisi-osastoon, mutta myös tuhansia miljoonia liiroja ulkomailla tehtävään propagandaan. Paljastuksia on tästä tehty m.m. Yhdysvalloissa ilmestyvässä Harpers Magazine nimisessä julkaisussa, miten Italia käyttää satumaisia summia Itävallassa, Unkarissa ja yleensä Balkanin maissa. Albaniassa m. m. ovat fascistit tuhlanneet 60,000,000 puntaa, pitääkseen sen militaarisen koneiston fascistien ystävänä ja liittolaisena.

Jokainen ilmiö Italian taloudellisessa tilanteessa, osoittaa oltavan vakavassa asemassa. Keinotekoiset menettelyt todellisten teollisuus-y.m. tilastojen tuhoamiseksi ovat jatkuvasti käytännössä tulipalojen y.m. temppujen kautta; tuotannon lasku ja pankkikeikaukset taapahtuvat jatkuvasti, ollen vakavia osoituksia tilanteesta. Ja mitä kurjemmaksi tilanne yleensä käy, sitä ankarammin tukahuttaa fascistihallitus kaikki pienimmätkin protestit, ki-

ristäen sensuuria ja tappaen kaiken alotekyvyn ei yksin tuotannollisilta tekijöiltä, mutta myös tieteen ja taiteen aloilta, saastuttaen jo pienten lasten mielet alkeiskouluissa kurjan faseisti-diktaattoriuden ahtailla ja tyrannimaisilla opeilla, joille kaikelle katolinen uskonto, korkeimmasta pyhimyksestä pienimpään liperikaulukseen asti, antavat suosiollisen apunsa; Mussolini vuorostansa nuoleskel-len heidän varpaitaan ja lahjotellen heille miljoonia.

Ei Voinut Pastorikaan Auttaa

Kirj. T—n.

PIIITI BELTON oli suorinut itsensä etuportaiden käsi puulle, istuen siinä levollisena. Hänen ajatuksensa kiertelivät siellä ja täällä, koska ei ollut mitään erikoista miettimistä. Ei hän mitään erikoista kaivannut, vaikka tuli sellainen aatos mieleen, että miten ihmeellistä se olisi, jos tuohon johonkin kadun kulmaan joku perustaisi jonkun liikkeen näin hiljaisena aikana. Se ajatus häntä itseäkin nauratti.

Siinä etuportaalla oli vaimolla eräs huonekalu, jota hän nimitti "poortsvinkiksi", joka tarkoitti riippukeinua. Hän täytti keinin, sillä häneen oli mennyt huomattava määrä ravintoa elämänsä taipaleella. Se nyt oli Piitille saman tekevä, sillä hän tapasi kertoakin pitävänsä lihavahkoista akoisista enemmän kuin laihoista. Määrä se "kauntaa" enempi kuin laatu, tapasi Piiti sanoa.

"Jaa, mutta etkös se ollut tänään, kun niiden pianomiesten piti tulla," sanoi Piiti Belton, rikkoen sen hiljaisen narina-harmonian, joka vaimonsa "poorts-vinkistä" lähti.

"Niinhän se agentti sanoi," vastasi vaimo Belton. "Mutta kun minä sille tokasin muutaman vakavan sanan, ei se sanonut niin eikä näin, lähti vain matkoihinsa."

"Olimpa äsken näkevinänikin "roksun" ajavan tuon sillan yli," tuumaili Piiti.

"Niitä ne voivat olla," tuli vaimolta levollisesti.

Aika vastasi otaksumiin ja kuorma-auto kääntyi läheisestä kadun kulmasta, pysähtyen Belton talon eteen. Autosta valahti ensin pitkä, talhahko mies ja sitten lyhyt ja verrattain paksu vaaleatukkainen mies. Pitkä mies pisti kätensä taskuunsa, otti siel-

tä paperin ja kysyi portailla istuvilta: "Eikö tämä ole Piiti Belton asunus?"

"Oikeassa olette, Piiti Belton asunto on, vaikka ei oma, mutta asunto, kun asunto," vastasi Piiti, lisäten, että "Tässä sitä on oleiltu."

Pitkä mies taas katsoi paperia, pani sen taskuunsa ja kysyi: "Onko teillä pianoa?"

"Ompa tietenkin meillä piano," vastasi vaimo Belton "vinkistä", antaen sen pysähtyä heilumasta ja soitostaan.

"No, me olemme tulleet sitä hakemaan," selitti taas pitkä mies.

"Se on tuolla huoneessa," sanoi Piiti. "Ollisimme sen pitäneetkin, mutta näyttää olevan liian hiljaiset ajat. Ja se teidän pomonnekin näkyy olevan sanansa mittainen."

"Minä annoin sille muutaman vakavan sanan täällä," vakuuttelei vaimo Belton.

"Tiedättekö," puhui lyhyt mies, "olen ajatellut sanoa hänelle jonain päivänä itsekin. Eikä sellainen oikein naisen tehtävänä olekaan, mitä minä olen aikonut sanoa ja tehdä."

"No, menkää nyt sisään ja lykätäkää se vuode sivuun ja auttakaa itseänne. Luulen että se piano on hyvässä kunnossa," kehoitteli Piiti.

"Siinä tuolissa on rikkiäinen jalka," sanoi vaimo Belton, nousten suuren ruumiinsa kanssa "vinkistä". "Minä en nyt muista miten se särkyi."

"Jos te istuitte siihen," sanoi lyhyt mies auttavasti.

Vaimo Belton katsoi häneen ja — näki hänet. "En istunut," tuli navakasti. "Minä heitin sen jotakin tai jotakuta vasten, että se särkyi."